АРИСТОТЕЛЬ МЕН ПЛАТОН ФИЛОСОФИЯСЫНЫҢ ЫҚПАЛЫ

Мухамедкаримова Акерке

1

2

3

4

- Аристотель
- Аристотель философиясы
- Платон
- Платон философиясы

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Аристотель

Ол 384 және 322 аралығында өмір сүрген грек философтарының бірі. Ол әйгілі грек философтарының бірі Платонның шәкірті болған.

Аристотель - логиканың негізін қалаушы

Физика және математика сияқты салаларда осы ғылымдардың дамуына үлкен үлес қосты. Атақты

Негізгі еңбегі - "Метафизика" деп аталады.

Сонымен бірге астрономия, философия, саясат, зоология және логика салаларында көптеген еңбектер жазды.

- Платоннан кейінгі грек тарихындағы ең ұлы ойшыл деп саналады.

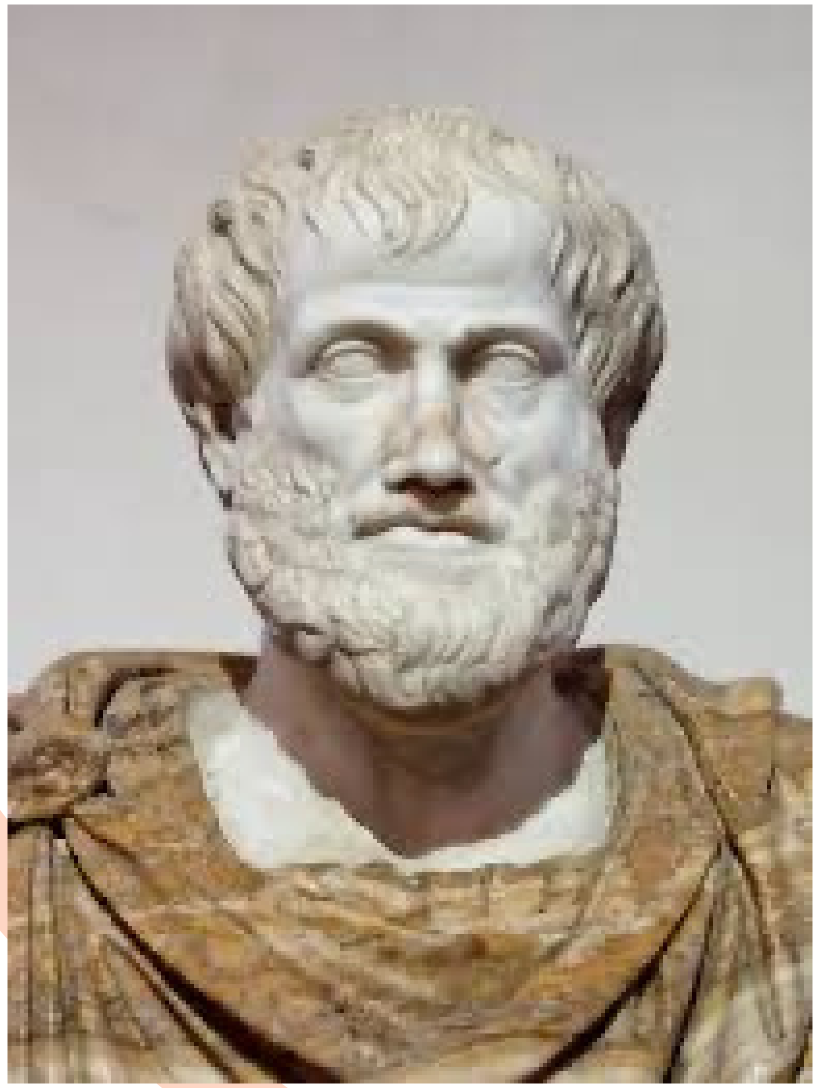

Аристотель ілімі

Аристотель төрт негізгі ілім жасады. Оның айтуынша кез-келген нәрсенің төрт себебі бар:

1) Материалдық себеп-бұл заттың жасалуы;
2) формальді себеп-бұның болмсы не?
3) қозғаушы себеп-қозғалысын қайдан басталғаны;
4) мақсатты себеп-бұл нәрсе не үшін жасалады.

Аристотель болмыс және ол туралы ілім жасады. Болмыс-бұл жеке заттардың жиынтығы, және әр бірліктің өзіндік мәні бар, оны сезіммен емес, ақылмен түсінеді.

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Аристотель философиясы

Аристотель философиясының жіктелуі:

- теориялық, болмыс мәселелерін, болмыстың әртүрлі салаларын, барлық нәрсенің пайда болуын, әртүрлі құбылыстардың себептерін зерттейтін ("бастапқы философия"деп аталады);
- практикалық-адамның қызметі, мемлекеттің құрылымы туралы;
-поэзиялық,
- Аристотель іс жүзінде философияның төртінші бөлігі ретінде логиканы қалыптастырды деп саналады

Платон

Платон - ежелгі грек философы, математик, Сократтың шәкірті, еуропалық идеализм философиясының негізін салушы. Платон оның лақап аты болып, жауырыны кең болғандықтан "жалпақ", "кең" деген мағынада Платон деп аталған. Платонның шын есімі — Аристокл.

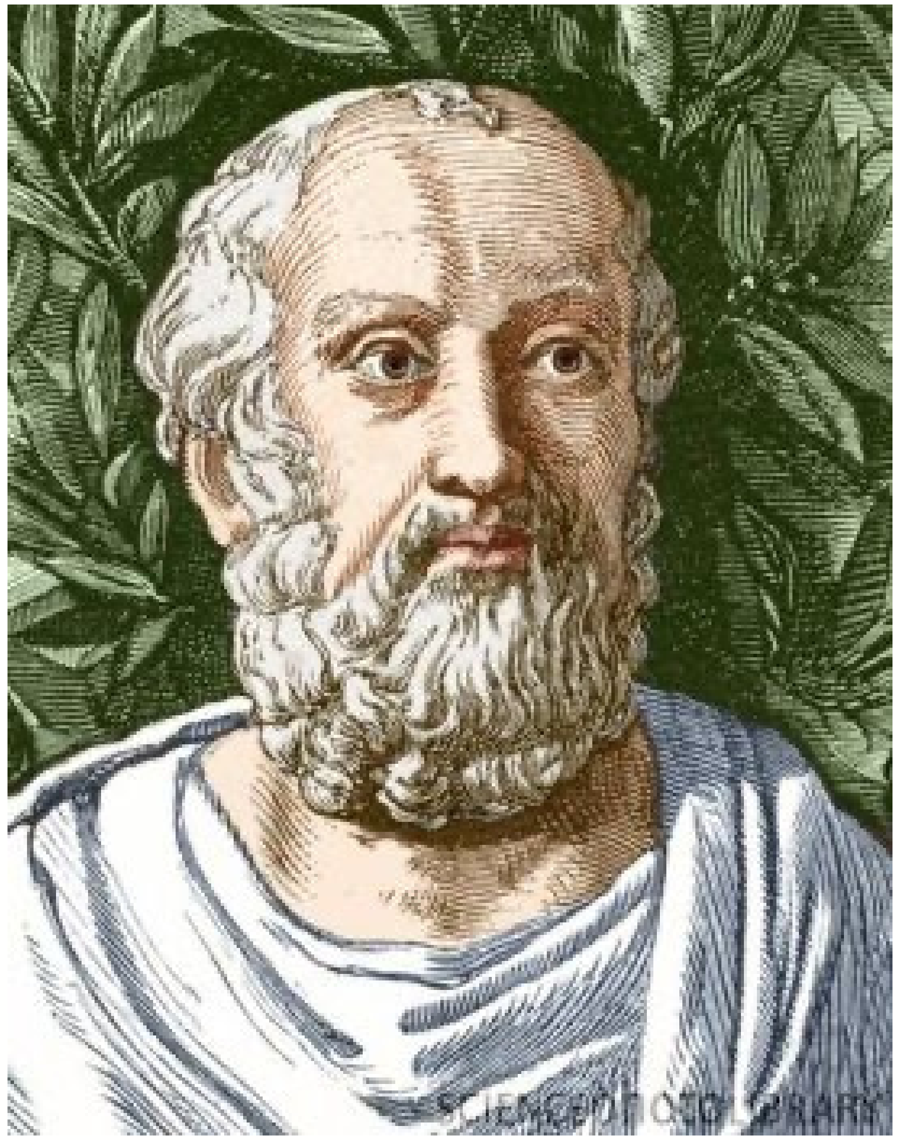

(б.з.д.427-347)

Платон философиясы

Платон философияда идеалистік бағыттыңнегізін қалаушы. Ол идеал дүние туралы, және нақты дүние туралы, сосын білімнің тума екені туралы идеяны қамтиды.

Платонның пікірінше, шын болмыс — ақылмен ғана білуге болатын денесіз Идеялар әлемі. Оның болмысы Прменидтікі секілді біртұтас емес, керісінше өздеріне тән идеялары бар рухани көпшілік болмыс. Әр идея өз алдына мәңгі және өзгермейді, ол өзіне-өзі тән. Идеялардың саны көп, бірақ шексіз емес. Идеялар бір-біріне тек қарым-қатынаста ғана емес, сонымен бірге бір-біріне бағынышты, басқаша айтқанда, бірнеше түрлі идеялар бір ортақ идеяға бағынышты қатынастарда болады.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

- Платон философиялық ізденістің алғашқы нұсқасының бірегей өкілі болды. Әсіресе классикалық философия Платонды өз арқау дәстүрі етіп қалыптасқаны белгілі. Платонның Афина қаласында құрған Академиясы адамзат мәдениетіндегі ең алғашқы жоғары оқу орынының таңдаулысы есептеледі. Платон және ұстазы Сократ және шәкірті Аристотельүштігі шығыс (мұсылман әлемі) пен батыс (христиан әлемі) тарихында философия мен ғылымның алғашқы негізін қалаған ойшылдар есептеледі.

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Назарларыңызға рахмет!